

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum
Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus
Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de
Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663

Caput 10. Circa Pœnas transgressoribus huius Præcepti impositas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80681](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80681)

interpretem fidelem, ac prudentē, cui non minus quam Confessario ipsi poenitēs fidere valeat. Siquidē interpres etiam obligatus secreto permanet: unde totū detrimentū est, ut peccata, quae alias deberent esse nota vni, duobus manifestentur. Hoc autē non est tāti ponderis ut ab huiusmodi obligatione excuset. An nō saepe qui casū referuatū habet, potest in casibus sibi permissis absolui directē ab inferiori, cū onere tamen comparandi postea corā superiore. Hic, inquā, non potest confiteri suum peccatū inferiori hic & nunc, quin cogatur illud duobus manifestare. Sic videtur sentire D. Tho. in ad. it. ad q. 9. a. 3. ad 2.

113
Minime tenetur.

Minimē tenetur. Quia Ecclesiasticū praeceptū cū tāto onere nō obligat: manifestari enim graue delictū meū duobus, grauissimū quidem onus est. Ita Nauar. sum. 1. n. 36. Caiet. v. Confessio condit. ii. Valent. to. 4. d. 7. q. 1. p. n. i. Diana p. 3. tr. 4. resol. 129. citans Fagundium, Luisium, Turrianum, Gasparem Hurtado, Ioannem de la Cruz, Laymanum, Villalobos, ac Filiucium. Suar. to. 4. d. 36. sect. 6. nu. 4. Becan. de poenit. c. 17. q. 5. Lugo de poenit. d. 15. n. 75. Bassē. v. Confessio 2. n. 2. & alij communiter.

114
Auctoris sententia.

Certum mihi, ad satisfaciendum praecepto Auctoris Confessionis annuae non obligari poenitentē, ut per interpretē confiteatur. Quia obligatio hae solū est ex Christi Domini praecepto propterea ad Christū latū est, nō propterea ab Ecclesia habet determinationē ad tēpus. Scio hanc resolutionē esse cōtra P. Vázquez d. 9. dub. 3. num. 9. docentem, si talis obligatio esset ex praecepto Christi: nō minus fore ad Confessionē annuā, quā ad confessionem ex Christi praecepto in mortis articulo, de quo Vol. 2. Nam praeceptum Confessionis annuae non est humanum tantum, sed modificans ius diuinum: Ergo si ius diuinum obligaret, etiam & ius positiuū, quo illud modificatur. Ceterum Crediderim, non aduertisse P. Vázquez ad verba, quibus Ecclesia illam obligationē imposuit, scilicet ut poenitens deberet singulis annis solus proprio Sacerdoti cōfiteri. Non potuit ergo Ecclesia velle, quod ius diuinum obligaret, quando poenitens non potest solus confiteri, sed coram alio, cum expresse exclusit ad talem obligationē, vel modificationē casum illum.

CAPVT X.

Circa Penas transgressoribus huius
Præcepti impositas.

QVÆSTIO INCIDENS.

Nūm de iure communi sit poena imposita praecepti annuae confessionis transgressoribus?

115
Non est imposita.

IMPOSITAM non esse videtur. Quia Ecclesia non potest huiusmodi piaculum punire: poena pertinet ad forum externum: at delictum est ita occultum

ut in foro externo probari non possit. Sic Durand. in 4. dist. 17. question. 17. alias 14.

Imposita est. Quia Ecclesia potest, imò de facto imposuit: arcetur enim transgressores huius praecepti ab Ecclesia, & Ecclesiastica sepultura priuantur. cap. Omnis vtriusque sexus, de poenit. & remis. Vtrumque autem requirit prius sententiam à Iudice ferendam, ut patet ex verbis ipsius textus: Arcentur ab Ecclesia priuantur Ecclesiastica, sepultura. Idē optime dixit Cano in relect. de poenit. part. 5. has poenas incurri non posse, nisi quando transgressio praecepti est manifesta, tunc enim probari potest in iudicio crimen, ut hae poenae imponantur. Ita Suar. to. 4. d. 36. sect. 8. Granad. de poenit. d. 9. num. 3. Hurtad. de poenit. d. 7. diff. 9. Bonac. de poenit. d. 5. sect. 5. quas. 2. punct. 4. num. 1. & alij communiter.

Certum mihi, erroneē Durandum primam sententiam defendisse; dubium enim non est posse Ecclesiam ad eiusmodi poenas imponendas iustissimam habere potestatem; nam vtilitas iustissimē imponat, satis est, quod peccatum sit externum, licet per accidens sit occultum, ac probari non valeat. Porro in iure communi huius praecepti transgressoribus excommunicatio non imponitur: unde recognoscendum erit, an in iure particulari, hoc est in constitutionibus alicuius Diocesis imponatur.

DVBIVM XXVII.

An qui culpa sua inualide confititur annuae Confessionis instanti, euadat poenas à iure, aut à Synodo impositas?

QUI confitetur inualide eo quod voluntarie aliquod lethale crimen subiacet, vel caret necessario dolore, vel correctionis non fouet propositum, poenas euadit. Quia praeceptum implet; Ecclesia enim praecepit Confessionem, non absolutionem unde absolutio videtur finis, non materia huiusce praecepti. Ergo licet aliquis ita confiteatur ut culpa sua inualida sit Confessio, & ideo absolutionem non recipiat implet praeceptum, & poenas transgressoribus impositas euadit. Sic Syluest. verb. Confessio 4. num. 2. Sà ibi. numer. 1. Victor. sum. num. 163. Alent. 4. p. q. 77. memb. 5. artic. 7. Gabri. in 4. dist. 17. question. 1. artic. 3. dub. ultim. Palud. dist. 17. question. 7. Cano in relect. de poenit. parte. 5. Ledel. quas. 8. a. 2.

Non euadit poenas. Quia praeceptum minimē implet. Nec Christus enim nec Ecclesia Confessionem praecepit nisi propter omnium poenitentiae fuit Sacramentum: At qui sua culpa integrē non confitetur, aut non afficitur dolore, vel nō fouet correctionis propositum, Sacramentalis absolutionis indignus exponitur. Ergo praecepto non satisfacit, unde poenis à iure, & à Synodo impositis manet obnoxius. Ita Vinald. in Candelab. ubi de confess. numero 51. Nauar. sum.

Sectio II. Dubia, De Præcepto II. 53

Sum. c. 10. n. 4. Medina sum. l. i. c. 14. §. 41. Sotus in 4. dist. 18. q. 1. art. 3. concl. 6. Petr Soto de confes. l. 1. c. 8. Fagund. præc. 2. l. 1. c. 4. n. 5. Comitoll. lib. 1. resp. moral. q. 10.

¹¹⁹ *Contra his* Veriorem hanc sententiam esse non dubito. Unde per Confessionem inuallidam ex parte penitentis non impletur præceptum, & sacrilegus ille non euadit excommunicationem Synodalem ipso facto impositam, nec reliquas penas à iure præscriptas. Si tamen ex parte Confessarij, seu illius culpa fuit Confessio inuallida, vel quia non habebat iurisdictionem, penitente, vel quia intentionem absoluenti non habuit: penitens à penis Synodi, aut iuris liberabitur. Nam ubi non est culpa, cessat pena ob illam imposita.

D V B I V M XXVIII.

An pueri non implentes Confessionis annue præceptum incurrant penas transgressivis præscriptas?

¹¹⁰ *Incurrunt* Incurrunt quidem. Quia obligantur præcepto Ecclesiastico, quando peccati lethalis conscientia lauciantur, ut constat ex textu cap. Omnis, de penit. & remissib. Omnis utriusque sexus fidelis, cum ad annos discretionis peruenit. Ergo mox ac vlus rationis siue sexto, siue septimo anno elucescat, implendi præceptum habent pueri obligationem: Ergo penis transgressori impositis subiiciuntur. Unde in aliquibus locis afolet excommunicatio ferri vniuersaliter contra omnes, qui post octauum ætatis annum non confitentur: ut in quadam Synodo Cöpostellana, cap. de pen. refertur factu. Sic Agidi d. 13. dub. 6. nu. 45. Alterius l. 3. de censur. d. 10. c. 4. Hurtad. d. 7. diff. 9. & alij.

¹²¹ *Contra* Minime incurrunt. Quia Ecclesia licet obliget pueros à discretionis ætate ad annuam Confessionem, non tamen solet regulariter præfatis penis eos ante duodecimum vel decimum quartum annum punire. Ita Card. Lugo de penit. d. 15. n. 150. Valq. qu. 90. a. 2. dub. 4. Suar. to. 4. d. 36. sect. 2. nu. 4. & sect. 8. n. 5. Cord. summ. question. 60. diff. 4. Sanchez sum. l. 1. c. 11. n. 7. Azor. l. 7. c. 40. q. 6. Henriq. l. 8. c. 41. Fagund. præc. 2. l. 1. c. 3. n. 15. Diana p. 10. r. 112. resol. 36 citans Leandrum.

¹²² *Contra* Hanc sententiam veriorem esse existimo. Pæ enim creditur Matrem Ecclesiam noluiffe vlque ad præfatum annum pueros Censuris, vel alijs penis diuerberare. Fateor, in aliquibus Synodis ferri excommunicationem vniuersaliter contra omnes, qui post octauum ætatis annum non confitentur. Sed etiam non me latet, in alijs locis positiuè excludi

pueros ab incurrenda censura, ut in quadam Synodo Abulensi tit. 1. p. 2. Quando verò nihil dicitur, intelliguntur, me iudice, excepti iuxta vltimam communem aliarum excommunicationum: licet in aliquo casu speciali possint illam incurrere, ut Vasquez n. 7. adnotauit de puero doli capace septa Monasterij Monialium ingrediente, & de excommunicatione percussorem Clerici solet communiter idem affirmari. Azor.

D V B I V M XXIX.

An meretrices præceptum Confessionis annue violantes, incurrant penas à iure præscriptas, ac Synodalem excommunicationem?

¹²³ *Non incur-* Non incurrunt. Quia licet mortaliter delinquant non implendo illud, non tamen denunciantur, etiam si per multos annos Confessione abstineant. Adde earum statum miserrimum permitti ob maiora incommoda vitanda; commoda ergo permitti diceretur, si tam rigidiis penis subiaceret? Sic Zerola in praxi Episc. p. 1. v. Lupanaria §. 3. Vivald. de confes. n. 60. Sa v. Confessio 43. Graf. l. 1. c. 9. n. 8. Manu. in addit. ad Bul. §. 11. n. 133.

¹²⁴ *Idem affir-* Crediderim, meretrices, ac publicos peccatores non solum peccare mortaliter non implendo hoc præceptum, sed etiam excommunicationem Synodalem, & alias iuris penas incurrere, & voluisse Episcopos illos comprehendere, quamuis non soleant publicari, ac denunciari. Nullam enim mulierculæ illæ habent iustam causam, ob quam non comprehendantur, imò habent iustissimam, ut excommunicentur. Certè nullibi in constitutionibus aliquarum Diocesum quas legerim (imo quas legerit P. Fagundez hanc materiam ex professio digrens) meretrices excipiuntur, & nobis non constat de contraria Prælatorum voluntate. Quamuis enim non soleant declarari, ac publicari, id quidem parum obest resolutioni. Quia quamuis id sit fauor: tamè fauor eiusmodi magis respicit personas, quæ cum hisce mulierculis communicant, quam ipsas meretrices. Moneo demum, præfatas penas incurrere ob solam Confessionis omissionem, etiam si quis communicet: aut è contra ob solam omissionem communionis, etiam si quis confiteatur. Quia licet in cap. Omnis utramque simul præcipiatur, mens tamen Pontificis est, fideles ut neutrum horum omitant, obligare. Suar. to. 4. d. 36. sect. 8. nu. 3. Garad. controu. 7. tr. 1. d. 9. nu. 36. & alij communiter.